

Policy för hantering av forskningsdata vid Mittuniversitetet

Publicerad: 2025-10-28

Beslutsfattare: Rektor Anders Fällström.

Ansvarig funktion: Universitetsbiblioteket

Handläggare: Anders Danielsson

Beslutsdatum: 2025-10-28

Giltighetstid: Tills vidare

Senaste översyn: 2025-10-28

Sammanfattning: Policyn beskriver Mittuniversitetets ställningstagande, samt ansvarsfördelning och avsedd stödstruktur, gällande hantering och tillgängliggörande av forskningsdata. Policyn kompletteras med riktlinjer.

Tidigare versioner: MIUN 2020/1906, 2022-02-22

Policy för hantering av forskningsdata vid Mittuniversitetet

Policyns syfte är att beskriva Mittuniversitetets ställningstagande, ansvarsfördelning och avsedd stödstruktur gällande hantering och tillgängliggörande av forskningsdata. Policyn kompletteras med riktlinjer.

Forskningsdata avser information som har samlats in för att analyseras i ett vetenskapligt syfte. Exempel på forskningsdata är statistik och mätdata, registerdata, transkriberade intervjuer och enkätsvar, resultat från experiment, observationer från fältarbete, inspelade intervjuer (video/ljud) och bilder.¹ Policyn är avgränsad till hantering av forskningsdata som har samlats in eller skapats för att analyseras i ett vetenskapligt syfte och som ligger till grund för de resultat och slutsatser som forskningen genererar. Policyn omfattar inte publicering och nyttiggörande av resultat eller slutsatser.

Utvecklingen nationellt och internationellt är att fler och fler aktörer strävar efter och ställer krav på att forskningsdata ska vara öppen och tillgänglig. Till grund för denna policy ligger *EU-kommissionens rekommendation (EU) 2018/790 av den 25 april 2018 om tillgång till och bevarande av vetenskaplig information*; Sveriges regerings två senaste forskningspropositioner *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige* (prop. 2020/21:60), *Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta* (prop. 2024/25:60); Kungliga bibliotekets *Nationella riktlinjer för öppen vetenskap* (2024) samt Sveriges universitets- och högskoleförbunds *Färdplan för öppen vetenskap (reviderad)* (REK 2021:1 REV 2024).

All forskningsdata inom Mittuniversitetets verksamhet ska vara tillförlitlig och ska hanteras på ett lagligt, korrekt och informationssäkert sätt och med beaktande av god sed i forskning. Forskningsdata ska organiseras och

¹ Vetenskapsrådet, *Kriterier för FAIR forskningsdata*, 2018.

<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2018-12-07-kriterier-for-fair-forskningsdata.html> (hämtad 17 januari 2025).

hanteras enligt gällande lagstiftning, forskningsetiska principer samt universitetets styrdokument.

Universitetet är huvudman för den forskning som lärosätet bedriver. Det innebär att forskningsdata som anställda vid lärosätet samlar in eller upprättar som regel tillhör Mittuniversitetet. Den enskilde forskaren ansvarar för att forskningsdata hanteras på ett lagligt, korrekt och informationssäkert sätt enligt god forskningssed. Rättigheterna att dela och återanvända forskningsdata ska som huvudregel inte överföras till kommersiella aktörer eller vetenskapliga förlag.

Tillgång till forskningsdata ska följa principen *så öppen som möjligt och så begränsad som nödvändigt*. Forskningsdata ska publiceras öppet när det är möjligt. Tillgången till forskningsdata kan begränsas av exempelvis regler i gällande lagstiftning, forskningsetiska överväganden eller överenskommelse med finansiär eller annan samarbetspartner. Sammantaget innebär detta att Mittuniversitetet deltar i utvecklingen mot ett öppet vetenskapssystem.

Mittuniversitetets ambition är att följa den nationella riktningen som innebär att hantering av forskningsdata så långt det är möjligt ska uppfylla FAIR-principerna för att förbättra tillgänglighet och underlätta återanvändning. Grunden i FAIR-principerna är att offentligt finansierad forskning bör vara så tillgänglig och användbar som möjligt. FAIR står för att forskningsdata ska vara Findable (sökbara), Accessible (tillgängliga), Interoperable (interoperabla) och Reusable (återanvändbara).² En viktig aspekt för att möta FAIR-principerna, även för forskningsdata som inte kan göras öppet tillgänglig, är att upprätta och underhålla relevant metadata.

Mittuniversitetet har byggt upp en organisation (Data Access Unit) som ska stödja och möjliggöra korrekt hantering, lagring, tillgängliggörande och bevarande av forskningsdata.

² FAIR-principles: <https://www.go-fair.org/fair-principles/>